SAHABE-I KİRAMDA TEBLİĞ HEYECANI

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

"Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten meneden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır." ***(Âl-i İmrân 104)***

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Sahabe-i Kiram´da Tebliğ Heyecanı** hakkındadır.

Allah Resûlü'nü (sallallâhu aleyhi ve sellem) **görüp,** onun mübarek atmosferine girerek, O'nu dinleyen ve Müslüman olarak ölen her Mü'mine **"sahâbî"** denir. **"Sahâbî"** kelimesinin çoğulu olan **Sahabe** ve **Ashâb ise**; **sahâbîler** anlamına gelmektedir.

İnsanlığın İftihar Tablosu'nun arkasında yerini alan, O'nun mesajını kabullenen ve bu mesajı başkalarına duyurmayı, gaye-i hayalleri haline getiren **sahabe efendilerimiz,** o kutlu mesajın sunumunda da hassas ve dikkatli hareket etmişlerdir. Başta **sağlam ve itiraz götürmez bir temsil ortaya koymuş, sonrasında da yumuşak ve makul bir üslupla** insanlara ruh dünyalarını aksettirmişlerdir.

Allah (celle celâluhû), İnsanlığın İftihar Tablosu'nu risalet vazifesiyle gönderirken, ilâhî mesajı can u gönülden kabul edip etraf-ı âlemde neşredecek insanları da âdeta O'nunla (s.a.s) birlikte göndermiştir. Hz. Hatice'nin, Hz. Ebû Bekir'in, Hz. Ömer'in, Hz. Osman'ın, Hz. Ali'nin ve **diğer ilklerin** (radıyallahu anhüm) **duruşlarını** başka türlü izah etmek

zordur. Daha ortada vahiy adına birkaç âyetin olduğu bir dönemde bile onlar, hiç tereddüt etmeden Efendimiz'in kendilerine sunduğu mesajı kabul etmiş ve onu **başkalarına duyurma heyecanıyla çırpınıp durmuşlardır.** Hz. Ebu Bekir'in ilâhî mesajı duyar duymaz hiç tereddüt etmeden iman etmesi ve ölesiye meseleye sahip çıkması basite alınacak bir olay değildir. Diğer ilklerin tavrı da ondan farklı olmamıştır. Evet, Allah, dünyanın şeklini değiştirecek mesajını, **İnsan-ı Kâmil (sallallâhu aleyhi vesellem)** ile gönderirken, adeta O'na yardımcı olacak ashabını da, bu işe hazırlamış ve programlamıştı. Onların bu **derin imanları, tam teslimiyet ve tevekkülleri,** muhatapları üzerinde ayrı bir tesir bırakmıştır.

Bir insanın, başkalarına talim ve tebliğ ettiği mesajın hakikatine gönülden inanması, o mesajı başkalarına ulaştırma adına söylediği sözlerin tesiri ve kabulü için çok önemlidir. **Efendimiz ve Sahabe**; temsil ettikleri dine, bugünden sonra yarının geleceğine veya batan güneşin ertesi gün tekrar doğacağına inanmanın daha ötesinde, **bir katiyette inanıyorlardı**. Verdikleri mesajın kısa zamanda gönüllerde makes bulmasının, önemli sebeplerinden birisi de bu idi.

Onlar, bir gözleriyle **Cennet'e bakıyor** ve oranın feda edilecek gibi bir yer olmadığını görüyor, diğer gözleriyle de **Cehennem'e bakıyor** ve ***"Allah hiç kimseyi buraya düşürmesin!"*** diyerek, herkese el uzatmaya çalışıyorlardı. ***"Yaşatma İdeali"*** diyebileceğimiz bir gaye-i hayalleri ve

idealleri vardı, onun için yaşıyorlardı. Yaşatmak için yaşıyor, başkaları yaşasın diye her türlü fedakârlığı göze alıyorlardı.

Cahiliyeden yeni çıkmış sahabenin, çok kısa bir sürede insanlığa yön verecek **irfan erleri, kalb ve ruh insanları** hâline gelmelerinde, **Efendimiz'in sohbetinde bulunmaktan hasıl olan insibağın** ayrı bir tesiri olmuştur. Onlar bu tebliğ heyecanını, **Rehber-i Ekmel**'lerinden (sallallâhu aleyhi ve sellem) almışlardı. Zira Kur'ân-ı Kerim'de Rabbi O'nu şöyle **teselli ve tadil** etmektedir: "Şimdi bu söze inanmazlarsa, demek sen hepsinin iman etmesi derdine düşüp, nerdeyse kendi kendini yiyip tüketeceksin!" ***(Kehf,18/6)***

Evet, en başta Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), sonra da derecesine göre O'nun sadık takipçileri, insanların a'lâ-yı illiyyîn-i kemalâta yükselmeleri, Cennetle serfiraz olmaları, uhrevî nimetleri rıza ve rıdvanla taçlandırmaları için, neredeyse kendilerini yiyip bitiriyorlardı.

Efendimiz Mus'ab'ı Medine'ye göndermişti. Allah Resûlü'nün tilmizi bu şanlı sahabi, Medine'ye varır varmaz hemen irşad ve tebliğe başladı. **Medine'de çalmadığı kapı yok gibiydi.** O kadar hasbî, samimî ve ihlâslı bir ruha sahipti ki, onun sohbetini dinleyenler, en kısa zamanda küfürden uzaklaşıp İslâm halkasına dahil oluyordu. Onun gelişi, Medine'de bir dalgalanma meydana getirdi. Es'ad b. Zürâre kendisine ev sahipliği yapıyordu. Medine'de hatırı sayılır kim varsa, onun evine gelip, Mus'ab'ı dinliyordu. Gelenler,

hışımla geliyordu ama, dönüşleri pek de geldikleri gibi olmuyordu. **Sa'd b. Muaz** da bu gelip dönenlerdendi. O da bir gün öfkeyle gelmiş ve Medine'de kimsenin fitne çıkarmasına meydan vermeyeceğini söylemişti. **Zira ona,** Mus'ab'ın gelişi bir fitne olarak anlatılmıştı. Eve girdi. Mus'ab, yine yanındakilere, o kadife gibi mülâyim sesiyle bir şeyler anlatıyordu. Sa'd, önce çok haşin davrandı. Ancak Mus'ab, ona şu teminatı verdi: **"Evvelâ gel otur ve dinle! Anlattığım şeyler hoşuna gitmezse, hoşlanmadığın bu şeye son verir, bir daha seni rahatsız etmem."** Bu sözler Sa'd b. Muaz'ı eritmeye yetti. Biraz sonra da, kendisini vefatında meleklerin uğurlayacağı makamlara yükseltecek kapının eşiğinden içeri girdi ve kelime-i tevhidi gönlünün derinliklerinden gelen bir edayla haykırdı.

O günün Medine'sinde **Sa'd b. Muaz'ın** Müslümanlığı, Mekke'de **Hz. Ömer'in** Müslümanlığına benzer **bir coşku** meydana getirmiş ve yankısı civar kabilelerde de mâkes bulan, **büyük bir hâdise olmuştu.**

Allah Resûlü, durmadan, dinlenmeden hak ve hakikatin neşrini yaptığı gibi, O'nun sadık çırak ve tilmizleri de aynı şekilde, cihanın dört bir yanına dağılmış ve hakkı neşretme vazifesini en seviyeli şekilde eda etmeye çalışmışlardı. Rivayetlere göre İslam'ı temsil ve tebliğ adına; Şam'a binlerce, Humus'a beş yüzden fazla **sahâbî** yerleşmiştir. Mısır'da yaşayan sahâbîler üzerinde duran Süyûtî üç yüzden fazla sahâbînin buraya yerleştiğini tespit etmiş; Tâif, Yemen,

Yemâme, Bahreyn, Medâin, Merv, Nîşâbur, İsfahan ve Semerkant gibi yerlere de sahâbîler gitmiş ve bir kısmı buralarda vefat etmiştir. Bazı sahâbîlerin **Hindistan'a, Çin'e ve Endülüs'e** ulaştığı belirtilmektedir. İstanbul'da bugün sahâbe kabri olarak ziyaret edilen **otuz civarında** yer bulunmaktaysa da, bunlardan sadece **Ebû Eyyûb el-Ensârî** ile **Ebû Şeybe el-Hudrî'nin** burada şehit olduğu kaynaklarda geçmektedir.

Günümüzde en çok muhtaç olduğumuz şey, **işte bu sahabe ufku ve şuurudur.** Şayet biz de inandığımız değerlere o ölçüde inanır ve onları muhtaç sinelere duyurabilme sancısıyla yaşarsak, zindanları bile medrese-i Yusufiye hâline getirebiliriz. Allah'ın bize lütfettiği zamanın saniyesini zayi etmeden gönüllere girmeye çalışır, dünyanın her bucağına, atabildiğimiz kadar, **iman ve sevgi** tohumları atarız.

Allah, hepimizin kalbinde, dine sahip çıkma meş'alesini tutuştursun. Sahabe-i Kiram'ın arkasında yerimizi almaya ve Efendimiz'in s.a.s. **"kardeşlerim"** dediği kimselerden olmaya, bizleri muvaffak kılsın.